

Český telekomunikační úřad
Sokolovská 219
190 00 Praha 9

dne / date 21.10.2005

věc / re **Připomínky společnosti T-Mobile Czech Republic a.s k Oznámení záměru uložit povinnost poskytovat v rámci univerzální služby některé dílčí služby – č.j. 33181/2005-610**

Český telekomunikační úřad zveřejnil dne 21.9.2005 na diskusním místě pod č.j. 33181/2005-610 Oznámení záměru uložit povinnost poskytovat v rámci univerzální služby službu veřejných telefonních automatů podle § 38 odst. 2 písm. e) zákona o elektronických komunikacích (dále jen „Oznámení“).

Společnost T-Mobile Czech Republic a.s. (dále jen „T-Mobile“) vítá možnost uplatnit své připomínky a komentáře k výše uvedenému Oznámení a tyto připomínky jsou blíže specifikovány v následujícím textu.

Protože však účelem této konzultace s dotčenými subjekty by nemělo být (na rozdíl např. od konzultací týkajících se návrhů opatření obecné povahy) vypracování po formální a věcné stránce co možná nejlépe vyhovujícího textu, ale *zjištění Českého telekomunikačního úřadu, zda je či není poskytování dotčené dílčí služby na celém území státu nebo na jeho části zajištěno za podmínek srovnatelných s požadavky na zajištění univerzální služby podle tohoto dílu* (viz § 39 odst. 2 zákona o elektronických komunikacích), neobsahují v tomto případě připomínky naší společnosti k Oznámení návrhy konkrétních formulačních změn určitých pasáží (dle dosavadní praxe konzultací s dotčenými subjekty se tedy jedná o připomínky obecné, přesto však dle našeho názoru zásadní).

- (1) Naše společnost souhlasí s tím, že povinnost členských států zajistit dostupnost veřejných telefonních automatů (dále „VTA“) tak aby splňovaly odůvodněné požadavky koncových zákazníků týkajících se počtu veřejných telefonních automatů, jejich geografického pokrytí kvality poskytované služby a jejich dostupnosti pro zdravotně postižené koncové uživatele, vyplývá ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES o univerzální službě, stejně jako s konstatováním, že ve většině zemí EU jsou služby VTA poskytované v rámci univerzální služby uloženy.

Na druhé straně, Oznámení vlastně jen v náznamech analyzuje samotný rozsah, v jakém je třeba dle názoru Českého telekomunikačního úřadu tuto dílčí službu v rámci univerzální služby nadále v ČR poskytovat a to konkrétně v následující části:

„Charakteristický je pokles využívání služeb VTA, jehož důsledkem je i trend snižování povinného územního vybavení VTA. V tomto smyslu je proto odůvodněné uvažovat o přiměřeném snížení povinnosti, územního vybavení VTA i v rámci České republiky, kde v současnosti připadá 1 VTA přibližně na 386 obyvatel (z podmínek, které Úřad potom zamýšlí u

této dílčí služby stanovit v rámci povinnosti poskytovat univerzální službu vyplývá dokonce možná redukce tohoto poměru až k hranici 1 VTA na 700 obyvatel u obcí s více než 700 obyvateli).

Podle našeho názoru ovšem *stanovení nezbytného rozsahu, v němž je třeba tuto dílčí službu v rámci univerzální služby nadále v ČR poskytovat, si vyžaduje hlubší výzkum zákaznického chování pokud se používání VTA týká (včetně) jeho případných změn v horizontu následujících několika let než jen prostý počet obyvatel připadajících na 1 VTA.*

Lze se důvodně domnívat, že *potřeba územního vybavení VTA není rovnoměrně rozložená v rámci celé České republiky, ale bude zcela jistě odlišná v odlehlejších venkovských oblastech s menším pokrytím veřejnými komunikačními sítěmi než např. v hlavním městě.*

Teprve na základě analýzy tohoto typu lze provádět jakékoliv závěry o potřebě uložit povinnost poskytovat v rámci univerzální služby tuto dílčí službu a stanovit konkrétní podobu této povinnosti.

- (2) Další oblastí, která si z hlediska našeho názoru vyžaduje podrobnější analýzu, je potřeba zachování regulace cen automaticky uskutečněných místních a dálkových hovorů z VTA. Ve světle obecně klesajících cen za volání v mobilních i pevných sítí je závěr prezentovaný v oznámení, totiž že zrušení cenové regulace by u těchto hovorů uskutečňovaných z VTA vedlo ke zvýšení jejich cen, určitou anomálií, která si nepochybně zasluhuje bližšího vysvětlení. Navíc, poskytování služeb VTA je drtivě většině členských států EU liberalizováno (ve smyslu prosto jakékoliv regulace cen volání) a operátoři jsou schopni za těchto podmínek sami nalézat vhodný model provozování VTA, který naplňuje cíle ukládané v rámci univerzální služby při zachování profitability této činnosti. Například poslední přezkoumání povinností ukládaných operátorům v rámci univerzální služby ve Velké Británii vypracované tamějším regulátorem Ofcom konstatuje (volně přeloženo): „Provozování VTA společností British Telecom je ziskovým podnikáním, přestože výnosy z této činnosti stále klesají (cca o 40% mezi roky 2000 až 2004)“¹.
- (3) V rámci podmínek, které Úřad zamýšlí stanovit v rámci povinnosti poskytovat univerzální službu, je jako jedna z nich uváděna i podmínka i):

„provozování VTA s vysokou mírou užitných vlastností s důrazem na provozování VTA kombinovaného typu (mince, karta, popř. další služby jako např. SMS, e-mail)“

Takto formulovaná *podmínka zásadním způsobem přesahuje vymezení služeb spadajících pod univerzální službu, která ani v rámci naší právní úpravy ani v rámci práva Evropské unie či jednotlivých členských států nezahrnuje služby typu SMS, e-mailu popřípadě jiných nespécifikovaných dodatečných služeb.*

Rádi bychom rovněž v této souvislosti zmínili, že *idea poskytování služeb obdobného charakteru sítí VTA už byla v podmínkách ČR jednou uvedena do praxe díky projektu tzv. internetových kiosků Českého Telecomu. Tento projekt byl s poměrně velkou publicitou a s ambiciózními rozvojovými plány zahájen roce*

¹ Review of the Universal Service Obligation: Statement, Ofcom, 30.6.2005, str. 21

2001, setkal se ovšem s minimálním zájmem koncových uživatelů a byl v roce 2004 z tohoto důvodu ukončen.

Rovněž tak požadavek provozování VTA mincovního typu je za situace, kdy bohužel právě tyto VTA jsou vděčným cílem vandalů kontraproduktivní (a jedním z protiopatření bylo právě zavádění kartových VTA). Navíc tísňová volání z VTA jsou bezplatná a koncový uživatel, který z nějakého důvodu používá VTA jako obvyklý prostředek pro uspokojování svých komunikačních potřeb i z hlediska svého vlastního uživatelského komfortu dá spíše přednost kartě před vhadzováním mincí.

- (4) Dle názoru naší společnosti uložení obecně jakékoliv povinnosti v rámci univerzální služby by mělo být vždy použito jako poslední možné řešení, pouze v minimálně nutné míře a v nezbytném časovém období.

Rostoucí konkurence na trzích elektronických komunikací dává dobrý předpoklad k tomu, že valná část potřeb menšinových skupin zákazníků spadající případně pod institut univerzální služby bude možné uspokojit působením standardních tržních mechanismů.

Dalším pozitivním výsledkem konkurenčního tlaku je skutečnost, že počet koncových zákazníků potenciálně spadajících dosud pod institut univerzální služby se nadále snižuje.

Na druhé straně, potenciální intervence z titulu uložení povinnosti poskytovat univerzální službu může mít na další rozvoj konkurence neblahý vliv (např. dotování poskytování některých služeb vysílá zkreslené signály o cenách služeb, na základě kterých se následně rozhodují soutěžitelé i koncoví zákazníci).

Dále je třeba vzít v úvahu, že jednou uložená povinnost poskytovat univerzální službu se jen stěží v budoucnu ruší na základě příznivého vývoje situace na trhu (neboť působení tržních mechanismů je utlumeno a vznik alternativních řešení se stává dosti nepravděpodobným).

V neposlední řadě pak vzrůstající komplexnost hodnotových řetězců na trzích elektronických komunikací a nástup nových alternativních technologií stále více komplikují jak stanovení subjektu či subjektů, které budou nositelem povinnosti poskytovat univerzální službu, stejně tak i subjektů, které se budou potenciálně podílet na financování prokazatelné ztráty s touto povinností obvykle spojenou.

S případnými dotazy a komentáři k těmto připomínkám se obraťte na Ing. Martina Čecháka, specialistu regulace společnosti T-Mobile, tel. 603 404 316, e-mail martin.cechak@t-mobile.cz.

V úctě,

Ing. Richard Stonavský
Manažer regulace
T-Mobile Czech Republic a.s.